

Handläggare
Karolin Bogren Gavling
Telefon: 08-50812196**Till**
Södermalms stadsdelsnämnd
11 december 2025

Remiss - Revidering av riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid

Svar på remiss från kommunstyrelsen dnr KS 2025/1133

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Förskolenämnden har haft i uppdrag att revidera riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid. Detta sker parallellt med uppdraget gällande omorganisation av omsorg på obekväm arbetstid. De föreslagna ändringarna i riktlinjerna utgår från ett förtydligat och förstärkt barnperspektiv samtidigt som vårdnadshavares möjlighet till omsorg utanför ordinarie förskola, fritidshem och fritidsklubbs ramtider är kvar.

Förtydliganden föreslås gällande vårdnadshavares gemensamma ansvar vid delad vårdnad samt att lämna in korrekta och mer informativa underlag från arbetsgivare. De nya riktlinjerna omfattar även ett nytt avsnitt om barn i behov av särskilt stöd och vilken information verksamheten behöver för att kunna göra en hållbar planering.

Vidare föreslås att avsnittet i nuvarande riktlinjer gällande fristående huvudmans möjlighet att söka tillstånd och få bidrag för omsorg på obekväm arbetstid utgår då behov av plats bedöms kunna tillgodoses i kommunal regi.

Bakgrund

Bakgrund Kommunstyrelsen har remitterat ärendet Revidering av riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid till Södermalms stadsdelsnämnd för yttrande senast den 30 december 2025. Ärendet har remitterats till samtliga stadsdelsnämnder, stadsledningskontoret samt utbildningsnämnden.

Ärendet

Förskolenämnden har i budget 2025 fått i uppdrag av kommunfullmäktige att revidera riktlinjer för omsorg för på obekväm arbetstid.

I 25 kap. 5§ skollagen (2010:800) anges att kommuner, med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete och familjens situation i övrigt, ska sträva efter att erbjuda omsorg för barn under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds i den omfattning det behövs.

Stockholms stad erbjuder omsorg på obekväm arbetstid för barn till vårdnadshavare som har sin huvudsakliga försörjning genom förvärvsarbete där arbetstiderna ligger utanför ordinarie förskola/fritidshem/fritidsklubbs ramtider, kl. 06.30-18.30.

I det parallella uppdraget Omorganisation av omsorg på obekväm arbetstid framgår att verksamheten ska förbättras ur ett barnperspektiv. I förslaget till revidering av riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid förtydligas därför barnperspektivet samtidigt som vårdnadshavares möjlighet till omsorg på obekväm arbetstid ramtider finns kvar.

Öppettiderna i dygnetruntverksamhet utökas till kl. 17.30-07.30 för att ge bättre utrymme för måltider på lämpliga tider för barnet. De föreslagna öppettiderna möjliggör också för vårdnadshavare att själva hämta och lämna barnet i dygnetruntverksamheten i högre grad.

Med utgångspunkt i barnperspektivet och utifrån Stockholms stads arbetsgivaransvar är omsorg i hemmet en omsorgsform som innebär utmaningar. Detta gäller både avseende att upprätthålla en trygg och säker verksamhet för barnen samt säker arbetsmiljö för medarbetarna. Omsorg i hemmet bör därför tillämpas restriktivt och endast efter särskild prövning i samband med ansökan.

Vilken information och vilka underlag som ska medfölja ansökan om omsorg på obekväm arbetstid förtydligas.

Vårdnadshavare med delad vårdnad förutsätts ta ett större gemensamt ansvar för att barnets behov av omsorg på obekväm arbetstid tillgodoses av vårdnadshavarna.

Barn i behov av särskilt stöd i förskolan behöver beaktas, vilket påverkar även omsorg på obekväm arbetstid. I förslaget till revidering av riktlinjer finns därför ett nytt avsnitt (avsnitt 5) om vad som bör gälla för barn i behov av särskilt stöd.

För att kunna planera på bästa sätt är det av vikt att verksamheten har kännedom om barnets behov. Om anpassningar finns i den verksamhet som barnet vistas i på dagtid ansvarar vårdnadshavaren för att informationen delges ansvariga för omsorg på obekväm arbetstid.

I nuvarande riktlinjer finns ett avsnitt om att bidrag efter ansökan och prövning får lämnas till enskilda huvudmän som vill bedriva omsorg på obekväm arbetstid (3.4). I riktlinjerna framgår (4.8-4.11) att hänsyn då ska tas till behov av antal platser i omsorg på obekväm arbetstid. I nuläget får alla vårdnadshavare som ansöker om plats och uppfyller villkor plats. Antal platser i omsorg på obekväm arbetstid blir fler när verksamheten kommer bedrivas i kommunal regi på två platser i Stockholms stad. Södermalms och Kungsholmens stadsdelsnämnder kommer under 2026 ta över ansvaret för driften av stadens verksamhet för barnomsorg på obekväm arbetstid. Förskolenämnden handlägger ansökningar från vårdnadshavare och tar beslut om omsorg på obekväm arbetstid. Förskoleförvaltningen bedömer då att efterfrågan på omsorg på obekväm arbetstid är tillgodosedd och att avsnittet om villkor för fristående utövare kan utgå.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i stadsdelsdirektörens stab och kansli i samverkan med förskoleavdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 1 december.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig bakom förslagen till revideringarna och välkomnar uppdaterade skrivningar och förtydliganden. Förslaget på uppdateringar av riktlinjerna kommer att bli mer tydliga för vårdnadshavare. Det är positivt att förslaget förstärker barnperspektivet. Förvaltningen ser även som positivt att ett avsnitt gällande barn i behov av särskilt stöd i omsorg på obekväm arbetstid föreslås. (se avsnitt 5 i bilaga 1)

Barnrättsanalys

Öppettiderna i dygnetruntverksamhet utökas till kl.17.30-07.30 vilket är bättre för barnet då det ger bättre utrymme för måltider på lämpligare tider för barnet. De föreslagna öppettiderna möjliggör också för vårdnadshavare att själva hämta och lämna barnet i dygnetruntverksamheten i högre grad.

Jämställdhetsanalys

Ur ett samhällsperspektiv är en kvalitativ och ändamålsenlig verksamhet på obekväm arbetstid viktig. Flertalet som nyttjar omsorg på obekväm arbetstid är kvinnor inom vården. Det är av stor vikt att främja kvinnors möjlighet till förvärvsarbete och självförsörjning. Vid delad vårdnad är det därför viktigt att det i riktlinjerna tydligt framgår att det gemensamma ansvaret för barnet består och därmed omfattar rimliga vistelsetider i omsorg på obekväm arbetstid.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Kerstin Andersson
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Lena Kullberg Boman
Avdelningschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Bilaga - Reviderade riktlinjer
2. Bilaga - Nuvarande riktlinjer

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Kerstin Andersson, Stadsdelsdirektör	2025-11-24
Lena Kullberg Boman, Avdelningschef	2025-11-24